

Email not displaying correctly? View it in your [browser](#).

Hea rahatarkuse edendaja!

Suur aitäh, et oled meie hea partner rahatarkuse edendamisel Eestis!

Saadame kolm korda aastas ülevaate meie ja teiste koostööpartnerite tegemistest rahatarkuse strateegia eesmärkide elluviimisel ja rahatarkuse valdkonna uuemast infost.

Meeldetuletuseks, et rahatarkuse strateegia „**Rahatark Eesti. Eesti elanike rahatarkuse strateegia aastateks 2021–2030**“ ja uuendatud tegevuskava leiad [siit](#).

Tunnustasime rahatarkuse edendajaid

Eesti Pank, Finantsinspeksioon, Pangaliit ja Rahandusministeerium andsid 7. juunil Eesti Panga Iseseisvussaaalis toimunud pidulikul vastuvõtul välja **rahatarkuse valdkonna tunnustused** positiivse mõjuga väljapaistva pikaajalise tegevuse eest rahatarkuse inimesteni viimisel. Kuigi tunnustuse pälvisid vaid üksikud, on igaühe panus oluline!

Rahatarkuse edendamise tunnustuse saajad:

- **Aasta rahatarkuse õpetaja:** [Kristjan Liivamägi](#)

Aasta õpetaja tiitel anti õpetajale, kes annab järjepidevalt oma õpilastele edasi rahatarkuse teadmisi ja oskusi ning innustab ka teisi pedagooge sama tegema.

Tunnuskirjad: [Kaire Viil](#), [Mati Ruul](#), [Jana Söörd](#)

- **Aasta rahatarkuse edendaja: organisatsioon ja isik**

Aasta edendaja tiitliga tunnustati rahatarkuse edasivijjat, kelle aastatepikkuse või süstemaatilise töö tulemusena on eestlaste rahakäitumine paranenud.

Rahatarkuse edendaja organisatsioon: [Swedbank Rahaasjade Teabekeskus](#)

Tunnuskirjad: [LHV](#), [ettevõtlus-](#) ja [karjääriõppeprogramm Edu ja Tegu](#), [Junior Achievement Eesti](#)

Rahatarkuse edendaja isik: [Kristi Saare](#)

Tunnuskirjad: [Liisi Kirch](#), [Leonore Riitsalu](#)

- **Aasta rahatarkuse tegu:** „[Tom õpib rahamängu](#)“ materjalid - [Riin Tuttelberg](#), [Liina Saaremäe-Soidla](#), [Triin Sarapuu](#)

Aasta tegu on vabatahtlik algatus või üritus, mis on eestlaste rahakäitumist parandanud.

Tunnustusüritust „**Rahatarkuse vedur**“ korraldati esimest korda, valdkonna tublisid tegijaid on plaanis edaspidi tunnustada igal aastal. Tunnustamise eesmärk on esile tõsta pikaajalisi positiivse mõjuga tegevusi ja tegijaid rahatarkuse inimesteni viimisel.

Pildil vasakult: Eesti Panga juht Madis Müller, Eesti Pangaliidu juht Katrin Talihärm, Rahandusminister Mart Võrklaev, Rahaasjade Teabekeskuse ekspert Mari-Liis Jääger, Swedbank AS juht Olavi Lepp, Rahaasjade Teabekeskuse juht Kati Voomets ja Finantsinspektsiooni juht Kilvar Kessler. Pildi autor: Vallo Jõeorg

Loe rohkem ja vaata pilte siit!

Värske täiskasvanute rahatarkuse uuring

Juba viiendat korda läbi viidud OECD metoodikal põhinev rahatarkuse uuring täiskasvanute hulgas näitas selgelt, et viimaste aastate fookusrühmaks olnud **noorte** hulgas on näha esimesi rahatarkuse vilju. Varasemalt on sarnast uuringut läbi viidud aastatel 2010, 2012, 2015 ja 2019. Uuringutulemusi kasutatakse ka novembri keskel avalikustatavas **rahvusvahelises võrdlusuuringus**. Uuringu viis läbi Kantar Emor Rahandusministeeriumi tellimusel, küsitleti 1119 inimest vanuses 18-79.

Fakte uuringust:

- Endale pigem kõrge finantskirjaoskuse hinnangu annavad eelkõige **noored mehed, kõrgharidusega ja kõrge sissetulekuga inimesed**.
- **Investeerimine on tõusutrendis** - raha paigutavad aktsiatesse, osakutesse, krüptovaluutadesse või ICOsse enamasti noored.
- 18-29-aastased kasutavad teistest vanuserühmadest oluliselt enam **pangarakendusi või muid rahajuhtimise vahendeid**.
- **Noored on tublid säästjad** – suurim osakaal säästjaid on 18-29-aastaste seas. Noored panevad kõrvale sularaha, ent üldjuhul kogub eestlane raha **säästu- või kogumiskontole**.
- Samas, senisest rohkem inimesi hoiab sularahasääste kodus või rahakotis – põhjuseks ebakindlus - sõda Ukrainas, kriisid pankadega.

- Kuigi noored hindavad end keskmisest Eesti elanikust finantsteadlikumaks, tuuakse samas välja, et **paljud finantsteemad jäävad segaseks** – mida rohkem teemadesse süvenetakse, seda suuremaks kasvab lisainfo vajadus.
- **Finantseesmärkide** saavutamiseks vähendatakse kulutusi või säästetakse ja investeeritakse; tõusnud on nende arv, kes otsivad lississetulekuallikaid.
- Kasvanud on toimetulek – **55% elanikest tuleksid iseseisvalt toime suure** (kuu sissetuleku ulatuses) **väljaminekuga**.
- Pensionipõlves loodetakse riiklikule pensionile ja kogumispensionile, kuid **kasvanud on ka oma säästude ja täiendava kogumispensioni olulisus**. Lisaks on tulnud juurde inimesi, kes kavatsevad pensionieas töötamist jätkata.

[Vaata pressiteadet siit](#)

[Uuringuraporti leiad siit](#)

Lõpetas õpetajate rahatarkuse mentorklubide kolmas lend

Aprilli keskel oli põhjust torti süüa, sest mentorklubide viimase hooaja diplomi teenis välja rekordarv õpetajaid - **179!** Lisaks õpetajatele ja noorsootöötajatele liitusid sel hooajal ka lasteaiaõpetajad.

Kolmanda hooaja teemad ja peamentorid:

- **Kulude-tulude kirjapanek ja analüüs** – Kadri Mäsak
- **Säästmine, mõistlik laenamine, tark majandamine** – Kati Voomets
- **Investeerimise ABC** – Sander Pikk
- **Investeerimine kinnisvarasse** ja investori kogemus – Liisi Kirch
- Kuidas **nügida end parema rahalise heaolu** suunas? – Leonore Riitsalu
- **Praktikute** kogemus – Signe Kiisk, Maarika Möts, Marek Naaris

Kolmanda hooaja lõpuüritus Rahandusministeeriumis 13. aprillil 2023. Fotogaaf Kadri-Ann Salumäe.

Maani kummardused **kõikidele õpetajatele**, kes võtsid selle teekonna ette! Me ei jõua ära kiita **peamentoreid ja kohapealseid mentoreid**, kes toetavad õpetajaid igati nii oma teadmiste ja oskuste jagamisega, toeks olemisega, kõikvõimalikele küsimustele vastamise ning julgustamisega rahatarkust kõikide oma õpilasteni ning nende läbi ka lapsevanemateni viimisega!

Ootame huvilisi end kirja panema ka järgmise hooaja mentorklubidesse!

**2023/2024 hooaja
registreerimine**

**Galerii mentorklubide hooaja
lõpuürituselt**

Märts oli traditsiooniliselt rahatarkuse kuu

Nagu igal aastal märtsikuus, oli ka seekord koolidel võimalus endale külalisõpetajaid külla paluda, toimus järjekorras juba kolmas Pangaliidu rahatarkuse veebikonverents, esmakordselt said õpilased kätt harjutada nii koomiksikonkursil kui rahatarkuse visuaalsel kujutamisel.

Konverentsile registreerus **203 õpetajat** rohkem kui **5000 õpilasega**. Konverentsipäeva lõpus toimunud rahatarkuse viktoriinist võttis osa **ca 1000 osalejat** ning võitjate duo koosseisus Kadi Rimmel (Kalmetu Kool) ja Maribel Pregel (Rapla Vesiroosi Kool) esindas Eestit maikuus Brüsselis toimunud **üle-Euroopalisel rahaviktoriinil**, kus saavutati **6. koht!** Võitjatele ja osalejatele panid auhinnad välja Pangaliidu finantshariduse toimkonna liikmed.

Külalistunde broneeriti Tagasi Kooli platvormi kaudu **üle 100**, paraku oli ka sel korral koolide huvi isegi suurem. Tunde andsid nii finantssektori eksperdid kui kohtutäiturid! Salvestati **4 e-külalistundi** Finantsinspeksiooni ja Eesti Panga ekspertide toel (leia need järelvaadatavatena [siit!](#)) ning Teadusteater tegi **kindlustuse teemalisi etendusi** põhikooliõpilastele. **Koomiksikonkursile Raharöövli**d laekus 863 tööd - loe lähemalt [siit!](#) Admiralsi **rahatarkuse kujutamisele keskendunud konkursile** laekus kokku 23 tööd. Toimus ka traditsiooniline **seminar õpetajatele**, mille organiseerisid ühiselt Eesti Pank ja Finantsinspeksioon (järelvaadatav [siit](#)).

8.märtsil kogunesid rahatarkuse sõbrad ja partnerid Rahandusministeeriumis **strateegiapäevale**, et koos vaadata tagasi 2022. aasta tegevustele ning arutada tegevusplaane edasiseks. Kokkuvõtte on leitav [siit](#).

Kevadesse mahtus ka aprillikuus Eesti Panga Muuseumis toimunud **rahatarkuse perepäev**, kus populaarseim atraktsioon oli Piip ja Tuut rahateemaline etendus. Krüptovaluutadest ja nendega seotud riskidest rääkis FI ekspert Evelin Arak, tutvuda sai Rahalaboriga ning panna oma teadmised proovile, kuidas võltsitud rahatähti õigetest eristada, kätt sai harjutada koomiksijoonistamises. Tegevusi leidis nii suurtele kui väikestele!

Rahatarkuse kuu on aasta-aastalt suurem ning on rõõm tõdeda, et koolid juba teavad, mida märtsikuus oodata :)

Minuraha.ee

Taaskord on värskendust saanud minuraha.ee veebileht, kust leiad nüüd [rahatarkuse kalendri](#), [hoiuste intressibaromeetri](#) ning koostöös TTJA-ga valminud [tarbijakrediidi kulukuse määra kalkulaatori](#).

Rahvusvahelise finantshariduse võrgustiku kohtumine Pariisis

Mai algul kogunesid riikide esindajad üle maailma Pariisis OECD peakontoris, et ühiselt jagada parimaid praktikaid ja kogemusi, arutleda tulevaste uuringute ja juhendmaterjalide üle ning tugevdada omavahelisi koostöökontakte. Eestit esindas Rahandusministeeriumist rahatarkuse koordinaator Liisi Kirch.

Üks olulisemaid teemasid olid **uuringud** - räägiti nii täiskasvanute uuringulainest, mille võrdlustulemusi on oodata novembri keskel, kui ka noorte uuringumaterjalist, mis võiks olla alternatiiviks siiani kasutusel olnud PISA finantskirjaoskuse testile. Kirgikütvad teemad rahvusvahelises vaates olid veel **digitaalne finantskirjaoskus** (Portugal avalikustas maikuus selle tarbeks eraldi strateegia, samuti on olemas OECD tiimi poolt koostatud temaatiline küsimustik, mida liikmesriigid võivad kasutada) ning **finantsteenustele ligipääsetavus**. Puutumata ei jäänud **jätkusuutlikkuse teema** ning traditsiooniline ümarlaud käsitles sel korral **rahatarkuse jagamist õpetajatele**.

Teema oli populaarne ning teiste seas tegi Eesti samuti kiire 5-minutilise ettekande **õpetajate mentorklubide ülesehitusest**. Partnerid teistest liikmesriikidest olid mudelist väga huvitatud ning arutelud jätkusid hiljem kohvipauside ajal, kus lisaküsimusi tulid küsima nii Euroopa kui kaugema kandi kolleegid. Teiste kogemusi oli seinast sein - kes tutvustas erinevaid õpetajatele väljatöötatud materjale, kes iga-aastaseid seminare, mis olid sarnased meie keskpanga õpetajate seminaridele, kuid oli ka neid, kes olid teinud finantskirjaoskuse õppematerjale pimedatele ja vaegnägijatele.

Loe lähemalt finantshariduse võrgustiku kohta [siit!](#)

Valik viimasel ajal ilmunud artiklitest, saadetest ja toimunud seminaridest:

- [Rahatarkuse põhialustest rääkis Mari-Liis Jääger Vikerraadio stuudios](#)
- [Vaata ja kuula järgi Finantsjulgeoleku foorumit: rahatarkuse teemat puudutas kõige enam paneel pealkirjaga "Kodaniku vaade: mida teha, et elanik oleks riigi julgeoleku tagatis?"](#)
- [Rahatarkuse õpetajale on nii mõnigi laps öelnud, et ei taha elada palgapäevast palgapäevani nagu nende vanemad](#)

- [SEB koolisaadikute tundides osales üle 4000 õpilase](#)
- [Liisi Kirch: rahatargad õpetajad on meile tõeliseks pärliks](#)
- [Risto Sepp ja Thomas Auväärt: positiivset krediidiregistrit enne 2025. aastat ei tule](#)
- [Võlanõustajate seminar 4.05.2023](#)

Tulemas

- 4. juulil **rahatarkuse õpiväljundite** uuringutulemuste tutvustus
- 7-9. juulil **InvesteerimisFestival** Toosikannus
- Registreerimistähtaeg õpetajate **rahatarkuse mentorklubidesse** 31.08.2023
- Ühine **arutelupäev** rahatarkuse uuringute tulemuste tõlgendamisest ja edasiste tegevuste planeerimiseks: septembris

Tarku rahaotsuseid ja suvesoojust!

Teeme koos Eesti rahatargaks!

Liisi

liisi.kirch@fin.ee

[Click here to unsubscribe](#)

smaily